

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 2 grudnia 2024 r.

Poz. 9920

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-III.4131.1.372.2024.7

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 27 listopada 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.)

orzekam

nieważność pkt 10 i pkt 12 załącznika nr 1 oraz pkt 6 i pkt 9 załącznika nr 2 do uchwały nr 0007.66.2024 Rady Gminy Przykona z dnia 29 października 2024 r. w sprawie przyjęcia regulaminów korzystania z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej Gminy Przykona - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 29 października 2024 r. Rada Gminy Przykona podjęła uchwałę nr 0007.66.2024 w sprawie przyjęcia regulaminów korzystania z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej Gminy Przykona.

Uchwałę podjęto na podstawie „art.18 ust.1, art. 40 ust.2 pkt 4 i art. 41 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465)”.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 5 listopada 2024 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Podstawę prawną podjęcia uchwały stanowi art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.), dalej jako „u.s.g.”, zgodnie z którym: „Na podstawie niniejszej ustawy organy gminy mogą wydawać akty prawa miejscowego w zakresie: (...) zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej”. Upoważnienie zawarte w tym przepisie sformułowane jest w sposób ogólny. Tym samym rada gminy została wyposażona w dużą swobodę co do regulacji wskazanej kwestii, jednakże nie daje to organowi stanowiącemu gminy pełnej dowolności.

W orzecznictwie sądowoadministracyjnym przyjmuje się, że użyte w art. 40 ust. 2 pkt 4 u.s.g. pojęcie „zasady i tryb korzystania” zawiera w sobie kompetencję organu stanowiącego gminy do formułowania w stosunku do terenów i urządzeń użyteczności publicznej norm i zasad prawidłowego postępowania, ustalania obowiązujących reguł zachowania się, określenia ustalonego porządku zachowania się. W konsekwencji oznacza to uprawnienie rady gminy do wprowadzenia reguł dotyczących obowiązującego sposobu zachowania się podmiotów, które przebywają na terenach lub w obiektach, o jakich mowa w art. 40 ust. 2 pkt 4 u.s.g. (por. wyrok WSA w Gorzowie Wlkp. z 22 sierpnia 2019 r., II SA/Go 405/19, CBOSA). Sformułowanie „zasady i tryb korzystania” mieści w sobie także kompetencję do ustalania norm i zasad postępowania gwarantujących właściwą eksploatację obiektów i urządzeń użyteczności publicznej. Istota regulaminu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej obejmuje również tworzenie warunków do niezakłóconej i bezpiecznej realizacji prawa do korzystania z obiektów użyteczności publicznej (por. wyrok WSA w Poznaniu z 21 października 2021 r., III SA/Po 360/20, CBOSA).

W pkt 10 załącznika nr 1 do uchwały Rada Gminy Przykona postanowiła: „Użytkownicy korzystają z boiska na własną odpowiedzialność. Osoby niszczące sprzęt i urządzenia obiektu, bądź ich opiekunowie prawni ponoszą odpowiedzialność materialną za wyrządzone szkody”, w pkt 12 załącznika nr 1 do uchwały Rada Gminy Przykona postanowiła: „Odpowiedzialność za wypadki spowodowane nieprzestrzeganiem niniejszego regulaminu ponosi korzystający z obiektu”, w pkt 6 załącznika nr 2 do uchwały Rada Gminy Przykona postanowiła: „Za zniszczenia powstałe podczas korzystania z boiska odpowiedzialność materialną ponoszą osoby korzystające”, w pkt 9 załącznika nr 2 do uchwały Rada Gminy Przykona postanowiła: „Administrator obiektu nie ponosi odpowiedzialności za wypadki powstałe podczas korzystania z obiektu, użytkownicy korzystają z obiektu na własną odpowiedzialność”.

W ocenie organu nadzoru, kształtowanie zasad odpowiedzialności osób korzystających z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (w przypadku ocenianej uchwały - boisk), nie stanowi materii przekazanej do uregulowania w zakresie dotyczącym zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej i tym samym przekracza delegację ustawową z art. 40 ust. 2 pkt 4 u.s.g.

Kwestionowane zapisy regulaminów korzystania z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej Gminy Przykona nawiązują do problematyki odpowiedzialności karnej i odpowiedzialności cywilnej, w tym odpowiedzialności odszkodowawczej, której podstawy określone są w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1061 ze zm.). Kwestie odpowiedzialności odszkodowawczej w każdym przypadku wyrządzenia szkody są natomiast ostatecznie oceniane przez sądy powszechne w ramach kompetencji tych sądów, zarówno z punktu widzenia podmiotowego (kto ponosi odpowiedzialność), jak i w aspekcie przedmiotowym (na jakich zasadach i w jakiej wysokości). Problematyka odpowiedzialności prawnej właścicieli obiektów użyteczności publicznej lub podmiotów z nich korzystających za wypadki i szkody na osobach i mieniu wynikłe podczas korzystania z tych obiektów nie jest więc kwestią, która może być odmiennie uregulowana w odniesieniu do gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, czy też z uwagi na specyfikę uwarunkowań lokalnych na obszarze danej jednostki samorządowej (por. wyrok WSA w Poznaniu z 4 sierpnia 2020 r., III SA/Po 324/20, CBOSA).

W świetle powyższego, konieczne jest stwierdzenie: nieważności pkt 10 i pkt 12 załącznika nr 1 do uchwały oraz pkt 6 i pkt 9 załącznika nr 2 do uchwały .

W tym stanie rzeczy, orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Agata Sobczyk
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Gminy Przykona

Wójt Gminy Przykona